

УКРАЇНЕЦЬ

== НА ЗЕЛЕНОМУ КЛИНІ. ==

(Тижневик, виходить що неділі).

Плата за оповістки:

одноразові по переді тексту за рядок петиту 25 м., позаду 10 м.

Писання до друку, пописані на одному боці паперу, автори підписують, приточуючи своє повне прізвище і адресу. Як що треба, писання виправляються. Дрібне знищується, більшеньке протягом 3 місяців повертається на загал автора його коштом. Писання до часу не сплачуються.

Адреса редакції: Владивосток, Косий проулк. 5, пом. 9. (Балачка од 3 годин до 5).

Оповістки здавать у друкарні газ. „Дал. ост.“, ул. Петра Вел.

И читать м'якше, як ы, е м'якше, як э; і, як йі, є як ѣ.

Марш Гайдамаків.

Ми-гайдамаки, ми всі однакі,
Ми ненавидим вороже ярмо,
Йшли діди на муки, підем і прав-
нуки,

Ми за народ життя своє дамо.

Світом забуті в кайдани скуті,
Вип'єм ту чашу повну вже у щерть,
Бо за ту єдину пеньку Україну
Готові ми на муки і на смерть.

Не тішся, враже! сотня поляже,
Тисяч натовість стане до борби.

За гірку зневагу склали ми присягу
Вести борбу неволени раби.

Наша присяга: правда, відвага,
Воля України, скривджених добро-
Ними ся клянемо, пок' живі будемо,
Домить, палить кайдани й ярмо!

Пірвем кайдани, які тирани
Кріпше і кріпше сковують що дня,
Бо ми Гайдамаки, месники за взяті,
Не боїмось куль, пожив, огня.

3 приводу обрання радних.

16 липня відбулося обрання радних (у Мійську Думу) по новому, демократичному, по правді наче-бто. Думалося, незватками, що 50-60% людности Владивостоку-українці, то ж і оберуть у радні українців же. Та не одразу порох людський перетворюється в дисципліновану світому себе силу, поволі гуртуються самітні одиниці в непохитну військову організацію, що маршмаршем прямує до національно-політичного та економічно-соціального визволення. Не одразу, по волі!

Мир український, якого старі вольности показувала Москва і землі козаків та селян попередавала панству, забув оті кривди і, засмиканий, запаморочений, прилучився, без сорому газка, до списків і партій не українських, хазайських. Туліться, попихачі, може, притуляється; за-проданці, перекидайтесь в перевертні, бо сердиці почали гніваться. В затишку і в безпеці любіть і бійтеся людей, а ворогувать ото.. та цур йому.

І сталося диво: з 50-60 процен-тів українців, з 3.000 організа-

них громадян, з 1.000, що при-назилися до укр. війська, ледві чи назбиралося 30 чоловіка, що попи-сали на об'їральній картці: № 14. Та на радного стягти треба було голосів більше за 30 і от инші 310 (298) подарували литовці, ла-тиші, урядовці-економічники. І рад-ним зробився українець. Тим зро-бився, що люде добрі оті литовці та латиші мають українців за прав-дивих, а вони ж, нікчемні, як зай-шло обрання, як почали військові самокати розкатуваться, а агітато-ри з них посівать, як у щедрівку хлопці, шпаргаллям: голосуйте за список № 13 поєднаних російсь-ких соціалістів та „савету“. з профе-сійними спілками, як заграля в сур-ми скарбова воснна музика, як піш-ла салдатня з червоними прапора-ми, понаставили москаліки столики з горою бомажок в № 13, то ук-раїнці, не в тім бінті, посунули тем-ной хмарою до жвавих молодиків, моторних людців, що застоюють ве-ликі заробітки, накидають скарбові і буржуям свою волю, силують хлі-боробів продавать дешево хліб, а куплять дорого виробі мійські про-летарів товаришів, не силують до роботи робітників городських і гу-дуть за интернаціонал на вічах і зборах. Україна ж, батьківщина, Шевченко -то нужденна справа. культура і болячки окраденого укр. народу не болять йому, землячкові. Не за сирітку, за убогу йде річ, до лакомства, до великого Московсь-кого діла ведеться. Бий вас сила Божя, які ви, сердешні, безпоряд-ні, затуркані ворогами. Чи ви ж такі не чули, що чужий на добро ніколи ненапутює: він одвертає вас од доброго і привертає до сво-го, навчас ваше вважать чужим, його-своїм і ви дали йому віри, або боїтеся і розважаєте себе тільки пишком. Вас, що подужали в дер-жаві вашій, в Україні, подужали і в душі вашій, в культурі і в ха-зайстві: скасували всі ваші одмінї, чинять здирство з ваших достатків. Не тямите ще, що таке національ-на свідомість, що значить жити за політичних вольностей, яке добро і

в дома і в школі, і у місті і в сло-боді, в суді і у війську по всіх усядах бути у рідному оточенні, мати рідну ясну книжку і не му-читися од глуму вчителів, од гор-дування вчених панів, од дивуван-ня і стидавання дітей. Ні, ви не Га-личане і не Буковинці, ви не гро-мадяне -Європейці, а азіяти, раби, порождені душманом самодержав-цем; вам болять тільки за заробіт-ки, за карбованці, а політичні воль-ности, культура, ідейність ви вва-жаєте за ересь, буржуазні вигадки і сі вигадки не поєдналися з вами: інтелігенція і студенти в Петрог-радї вже покинули робить у проле-тарів і по „саветах“, бо не хочуть пролетарі завзято трудиться, дбать за державу, за війну, руйнують гос-подарство сільське-хліборобів і мійсь-ке-фабрики і торгівлю, своїм пам-ванням вони одхилили од себе всіх совіснійших людей, стали осто-ронь старі революціонери, розвіяла-ся чиста ідейна молодіж, пдалася геть за обрії пролетарів чесна інте-лігенція Памовальники, чуєте? Клас чи партія, які покинула совісна праведна інтелігенція, поступаючись перед „Іванами“ і горлопаями, що, як галич, обсіли чисту справу, позбавляються морального авторіте-ту і гинуть без вороття, ще за життя одганяючи трупом. „Житейськое море, воздвизаєме зря.“

Той пануватиме, хто робить, хто щиро, ідейно, свідомий правів і обо-в'язків, закону і вольностей громадя-нин держави чи країни, вболіває і мір-кує за справи загальні, за заведін-ня розумного ладу і насамперед за хожується коло збільшення культу-ри, розвитку, поступу людського, щоб найбільше і найкраще викорис-тати силу сонця, багатство землі і організацію вільних людей громадян. А, „шпанка“ і „кобила“ перетворюють-ся в бісів, яких справлять у свин-ей, а свиней запровадять у болото на вікопому страшну згадку, і на кону життя ще довго тхнутиме піс-ля давной дакеї події диком і чад-ом од думок і почування темного сколоченого миру.

Дим. Нивороб

ВСЕУКР. УЧИТЕЛ. СПІЛКА

На перших підготовчих зборах по заснуванню Всеукраїнської Учительської Спілки були слухачі київських інструкторських-по українізації школи — курсів, політично-педагогічних та агітаційних курсів; на курсах пробували учителі з усієї України. Всього було до 400 чоловіка Збори прийняли в такий редакції:

Основні принципи об'єднання учителів українців у Все-Українську Учительську Спілку.

Всеукраїнська Учительська Спілка є центральний об'єднуючий орган місцевих професійних організацій (районних, повітових, губернських).

2. Всеукраїнська Учительська Спілка має на меті:

а) організацію освіти на основах науки, націоналізації, свободи, демократизації і децентралізації.

б) оборону правих, культурних і економічних інтересів учительства в згоді з інтересами інших трудових верств населення.

в) обстоювання і пропаганду федеративно-демократично-республіканського устрою Росії і національно-територіальної автономії України (це завдання є тимчасове і виникає з потреб політичного моменту).

3. В.-У. У. Спілка є організація національна, а не територіальна.

4. Місцеві організації, які складають В.-У. У. Спілку (районні, повітові, губернські) в своєму внутрішньому житті мають повну автономію — звичайно стежать за тим, щоб свою діяльність вели в згоді з загальними принципами В.-У. У. Спілки.

5. Членами В.-У. У. Спілки можуть бути учителі-українці як нижчих, так і середніх і вищих шкіл; згуртувавшись в місцеві організації на вказаних вище принципах, вони потім всі гуртом уступають в Спілку.

6. Вищим законодавчим органом В.-У. У. Спілки є з'їзд представників (делегатів) усіх місцевих організацій. Число представників повинно бути пропорціональним числу членів в неї. Пропорцію устаноує наперше Бюро Спілки.

7. Виконавчим органом В.-У. У. Спілки є постійне Центральне Бюро (Рада В.-У. У. С.), котре вибирає з'їзд делегатів від усіх місцевих організацій. (Делегати від місцевих організацій обираються безпосередньо).

8. Кошти Виконавчого Органу Спілки складаються з певних відсоткових внесків від кожної місцевої організації, розмір відсотків від 5 до 10 встановлює з'їзд делегатів з жертв, з прибутків од вистав, лекцій, видань і т. ин.

Членська вкладка тимчасово вста-

новлюється 3 (три) карб., з них 10% виплачується зараз в тимчасове бюро.

Крім цих пунктів, з котрих деякі потрібно детально розробити, бажано було б в той статут, що буде піднесено на ухвалу з'їзда представників місцевих організацій, внести ще деякі пункти, як обов'язкові, змісту цілком професійного а саме:

1) В. У. У. Спілка повинна мати представництво перед Українським Союзом і перед всіма подібними інституціями.

2) Ніяка шкільна справа не повинна бути вирішена, ніякий шкільний проект не може бути складений і розроблений без представництва В. У. У. Спілки. Все, що торкається школи, учительства, напр., складання пенсій, заведення Центральної Каси допомоги, страхування і т. ин., — все повинна розробляти або виключно В.-У. У. Спілка або інші інституції вкупі з представниками В. У. У. Спілки, і тільки після цього всякі проекти що до школи та до учительства можуть підноситись на ухвалу законодавчих інституцій.

Закінчив докладчик так: «Підготовка Комісія ні на одну мить не кидала думки про величезну роль українського учителя в житті свого народу, про ті відповідальні обов'язки, які накладає на його сучасне життя, і в великій ділі відродження рідного народу, український учитель повинен відіграти значну роль як заведенням рідної освіти в школі, так і просвітою селянства в його культурнім, економічнім і національно-політичнім житті. Через те майбутній статут повинен мати пункти про те, що український учитель через В.-У. У. Спілку повинен брати саму активну участь в громадським житті, в виборах, починаючи від сільської Управи і кінчаючи виборами Союзовими і до Загально-Російського Парламенту В.-У. У. Спілка повинна брати як найближчу участь в кооперативному руху України, в культурно-просвітнім житті, в усяких промислових селянських, робітничих і інших громадських організаціях в межах України і по за її межами.

Після цього прийнятий проект організації „Тимчасового центрального Бюро В.-У. У. Спілки при Шкільнім Відділі при Центральній Українській Раді“.

Проект організації „Тимчасового бюро Всеукраїнської Учительської Спілки при Шкільнім відділі при Центральній Українській Раді.

1) Тимчасове Ц. Бюро В.-У. У. Спілки складається з шости представників від учителів-слухачів курсів по два від кожних курсів — ін-

структорських, повітових (політично-педагогічних) та агітаційних і двох представників від Шкільного Відділу при Центральній Українській Раді і від Ради Т-ва Шкільної Освіти (по одному від кожної організації).

Примітка. Бюро має право кооптувати сторонніх осіб з повним голосом.

2) Бюро вибирає з поміж себе голову, його товариша, писаря і скарбника, а також розкладає між останніми членами всю потрібну роботу.

3) Бюро має всі права тимчасового центрального об'єднуючого органу українських учительських спілок і веде всі справи, що торкаються до організації В.-У. У. Спілки, а саме:

а) виробляє проект Статуту В.-У. У. Спілки і розсилає його для ознайомлення по всіх місцевих учительських організаціях України.

б) приймає в спілку окремі місцеві організації (районні, повітові, губернські),

в) приймає жертви, з яких складаються кошти Бюро,

г) скликає з'їзд представників від усіх місцевих організацій:

Для затвердження статуту В.-У. У. Спілки, 2) для вибору постійного Центрального Бюро Спілки, 3) для вирішення других гуртових справ Спілки,

д) веде всякі зносини з місцевими організаціями в справах інформаційних та інших,

4) Тимчасове Бюро складає свої уповноваження після того, коли вибере з'їзд представників місцевих організацій постійне Бюро, якому воно передає всі свої справи (між ними й грошові).

З'їзд представників учительських спілок постановлено скликати в августі місяці.

Жертви на Укр. Націон. фонд.

зібрані д. В. Стешко до 31 серпня р. 1917 по підписному листі № 1908.

Кузьменко. 1 р., Підгірний 1 р., Павлюк 3 р., Чевенко 1 р., Василенко 3 р., Кисляк 3 р., Казнодзей 33 коп., Андрущенко-Коблякський 2 р., хрестик. 2 р., Заклад на 76 коп., Нов Радн" 1 р 15 к. м. Геруцька 1 р., Андрущенко 1 р., Жеппо 1 р., Кари 52 коп., за проданим дукатом од д. Антоноука. 100 карб Дм. Боровик 3 р., х. Артюшенко-г р., разом 125 руб. а з попередніми 319 р. 90 к.

МІСЦЕВЕ УКР. ЖИТТЯ

Задано в місті організації укр. соціальних демократів і укр. соціальних революціонерів. До перших пристало щось 200 чоловіка, до других 120.

— Радний д. Казнодзей, як обраний голосами литовців, латишів та урядовців-економачників мусить заступати ще й інтерес і тих.

Редактор-видавець Дм. М. Боровик.